

Stoppen met dialyse... en dan?

Dialyse Centrum Apeldoorn

Dialyse is een ingrijpende behandeling. U overweegt om te stoppen met dialyseren of er zijn medische redenen waardoor dialyse niet meer mogelijk is. Wij vinden het belangrijk om u en uw naasten voldoende begeleiding, informatie en ondersteuning te bieden in deze periode.

Bespreekbaar maken (van gevoelens en wensen)

Om u zo goed mogelijke zorg te kunnen bieden, is het belangrijk dat u uw voorkeuren, wensen en grenzen ten aanzien van de behandeling met ons bespreekt. Kwaliteit van leven wordt door iedereen anders ervaren en kan gedurende uw leven veranderen. Ook de dialysebehandeling kan de kwaliteit van leven beïnvloeden, waardoor u mogelijk nadenkt over het stoppen met dialyse.

Wilt u uw gevoelens bespreekbaar maken of heeft u behoefte aan aanvullende informatie om een keuze te kunnen maken, dan kunt u dit aangeven bij de verpleegkundige en indien gewenst kan er een gesprek met de nefroloog en/of dialyseverpleegkundige gepland worden.

Geen euthanasie

Het stoppen van de dialysebehandeling is geen vorm van euthanasie, omdat er bij euthanasie sprake is van het actief beëindigen van het leven door middel van het toedienen van medicatie. Bij het stoppen van de dialysebehandeling is er sprake van staken van een niet langer gewenste behandeling.

Keuze

Wanneer u de keuze heeft gemaakt om de dialysebehandeling te stoppen, kunt u dit te allen tijde aangeven bij uw verpleegkundige of nefroloog. Wij zullen er alles aan doen onze zorg af te stemmen op uw wensen en behoeften.

De nefroloog zal tevens advies geven welke medicatie u kunt blijven gebruiken en welke medicatie gestopt mag worden.

Huisarts

Nadat de keuze is gemaakt om te stoppen met de dialysebehandeling, wordt de medische zorg overgedragen aan uw (verpleeg)huisarts. De (verpleeg)huisarts wordt op dat moment uw hoofdbehandelaar, die te allen tijde kan overleggen met de nefroloog of het Team Ondersteunende en Palliatieve zorg van het ziekenhuis. De (verpleeg)huisarts zal u en uw naasten in deze periode intensief begeleiden en kan desgewenst terminale thuiszorg inschakelen.

Daarom is het van groot belang dat het contact tussen u en uw (verpleeg)huisarts goed is. Doordat de (verpleeg)huisarts uw hoofdbehandelaar wordt, is het voor u beiden belangrijk om te bespreken wat uw wensen zijn rondom de laatste levensfase.

Klachten

Als de dialyse gestopt is, volgt de terminale fase. Deze fase kan een aantal dagen tot hooguit enkele weken duren, afhankelijk van onder andere de restfunctie van uw nieren. Doordat afvalstoffen en vocht, die normaal door de dialyse werden verwijderd, zich ophopen in uw lichaam kunnen klachten ontstaan. Wanneer u vocht gaat vast houden, kan dit benauwdheid veroorzaken. Hiervoor kan de (verpleeg)huisarts medicijnen starten. Hoewel u geen dieet meer hoeft te volgen, kan de kans op benauwdheid verminderd worden door minder te drinken.

Door de ophoping van afvalstoffen kan jeuk ontstaan, een koele omgeving kan hierbij helpen. Uitdroging van de huid is te verminderen door niet te wassen met een ontvettende zeep en door de huid in te smeren met een vocht inbrengende crème of lotion. Ook kan het fijn zijn een droge mond te bevochtigen of de lippen in te vetten. Het lichaam houdt zo lang mogelijk de doorbloeding van hart en longen in stand, waardoor het meeste bloed hierheen trekt. Hierdoor kunnen de ledematen en de neus koud aanvoelen en kan er een grauwere kleur ontstaan.

En verder?

Het is niet aan te geven hoe lang de terminale fase duurt, dit verschilt per persoon. Door de ophoping van afvalstoffen in het lichaam zult u versuft raken. Dit zal steeds meer toenemen waardoor u uiteindelijk in een diepe slaaptoestand, een soort coma, terecht komt. In deze fase is rust prettig. Als er tekenen van ongemak of onrust zijn, is het goed dat uw naasten of zorgverleners dit met de (verpleeg)huisarts bespreken zodat hier vroegtijdig op gehandeld kan worden. Het kan voor uw naasten prettig zijn om te weten dat vlak voor het overlijden een stokkende en onregelmatige ademhaling aanwezig kan zijn. Zonder dat u dit merkt kan de ademhaling regelmatig stil vallen om daarna met een diepe zucht weer op gang te komen. Soms hoopt zich slijm op in de keel, wat zorgt voor een reutelend geluid, dit is geen benauwdheid. Een kleine beweging van het hoofd kan dit geluid verminderen. Uiteindelijk daalt het bewustzijn steeds verder en zal u komen te overlijden.

Team Ondersteunende en Palliatieve zorg

Binnen Gelre ziekenhuizen is het Team Ondersteunende en Palliatieve zorg beschikbaar, dit team bestaat uit verpleegkundig specialisten, artsen, een psycholoog en een geestelijk verzorger.

Zij kunnen ondersteuning bieden tijdens deze, soms moeilijke, fase. De (verpleeg)huisarts kan te alle tijden advies vragen aan het Team Ondersteunende en Palliatieve zorg voor praktische vragen, maar ook voor psychosociale en emotionele vragen.

Regelen

Voor iedereen die weet dat hij/zij niet meer lang te leven heeft, kunnen de volgende onderwerpen van belang zijn om over na te denken of eventueel vast te leggen:

- Testament.
- Wilsverklaring (als u een zaakwaarnemer heeft).
- Namen en adressen van familie, geliefden en/of naasten noteren, die op de hoogte gesteld moeten worden van uw overlijden, of die in het testament genoemd worden.
- Voorkeur voor uw uitvaart. Wilt u een begrafenis of crematie?
- Wensen betreffende uw uitvaart of herdenkingsdienst.
- Eventueel mededelingen (gesproken/geschreven of video opname) die u na het overlijden nog aan uw naasten zou willen doorgeven (voor zover u dat niet al persoonlijk heeft gedaan).
- Eventueel regelen van afscheidsrituelen, zoals een ziekenzalving of de ziekenzegen.

Thuis of hospice

Veel mensen hebben de voorkeur om thuis te overlijden. Uw (verpleeg)huisarts kan, indien nodig, terminale thuiszorg regelen zodat u deze laatste fase in uw eigen omgeving kunt doorbrengen. Mogelijk is de wens dat uw naasten bij u gaan waken, waardoor er dag en nacht een vertrouwd persoon bij u aanwezig is. Het is belangrijk dat in de thuissituatie, indien nodig, tijdig voldoende praktische en ondersteunende hulp aanwezig is, zodat de terminale fase zo rustig en eervol mogelijk verloopt.

De terminale fase kan een tijd zijn voor afscheidsrituelen, zoals een ziekenzalving of de ziekenzegen.

U kunt ook kiezen voor een hospice. Dit is een zorginstelling met een huiselijke sfeer die gespecialiseerd is in het verlenen van terminale zorg. Een overplaatsing naar een hospice kan geregeld worden door uw (verpleeg)huisarts. In en rondom Apeldoorn zijn een aantal hospices waar u altijd vrijblijvend kunt gaan kijken.

Vragen

Hebben u of uw naasten na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u deze stellen aan de dialyseverpleegkundige of uw nefroloog. Wij willen u en uw naasten graag begeleiden en ondersteunen in deze periode.

Voor meer specifieke informatie en begeleiding rondom de terminale fase verwijzen we u naar uw huisarts.

Bereikbaarheid

Contactgegevens Dialyse Centrum Apeldoorn:

- 7^e etage van Gelre ziekenhuizen, route 118
- Tel.: 055-5818810. Bij voorkeur beantwoorden wij uw vragen tijdens kantooruren, voor urgente zaken zijn wij 24 uur per dag bereikbaar
- Bij voorkeur beantwoorden wij uw vragen tijdens kantooruren, voor urgente zaken zijn wij 24 uur per dag bereikbaar
- Op zondag zijn we niet op de afdeling aanwezig, u kunt ons indien nodig bereiken via het algemene nummer van het ziekenhuis: 055-5818181 en vragen naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige.